

РЕШЕНИЕ

№ 10070

гр. София, 13.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 55 състав, в публично заседание на 24.02.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Диана Стамболова

при участието на секретаря Антонина Бикова, като разгледа дело номер **9008** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 118 от Кодекса за социалното осигуряване (КСО).
Образувано е по жалба от К. А. М. чрез адвокат Х. Б. срещу Решение № 2153-21-130/16.05.2025г. на Директора на ТП на НОИ С. - град, с което е оставена без уважение жалба вх. № 1012-21-449/16.04.2025г. от К. А. М. срещу Разпореждане № [ЕГН]/18 от 04.03.2023г. на длъжностното лице по пенсионно осигуряване, като неоснователна. В жалбата се навеждат доводи, че оспореното решение е неправилно и необосновано, противоречащо на материалния закон. Излагат се съображения, че в него директорът на ТП на НОИ-С. не е обсъдил по същество релевантните обстоятелства, като същото е постановено при липса на мотиви, както и при липса на фактически установявания. Претендира се отмяна на обжалваното решение и на потвърденото с него разпореждания.
В съдебно заседание жалбоподателят, чрез процесуалния си представител поддържа жалбата. Претендира присъждане на съдебните разноски.
Ответникът – Директорът на ТП на НОИ - С. – град чрез юрк. Б. оспорва жалбата и моли да се отхвърли като неоснователна и недоказана по съображения изложени в оспорения административен акт. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на претендираното от жалбоподателя адвокатско възнаграждение.
Административен съд София-град, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:
Със заявление вх. № 2113-21-8245 от 06.11.2024г. К. А. М. е поискал отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, като е представил документи по чл. 2 от Наредба за пенсиите и

осигурителния стаж (НПОС), необходими за преценка на правото на пенсията, между които са Удостоверение, обр. УП-13 с изх. № 5506-09-349#1/23.02.2022г., издадено от отдел „Осигурителен архив“ при Териториално поделение на НОИ- [населено място], удостоверяващо, че М. е работил в „А2В Тръкинг България“ АД и „ 2 ИКСЕЛ България“ ООД, на длъжност „шофьор на товарен автомобил“ за периода от м.07.2011г. до м.6.2016г., и трудова книжка № 60/01.02.2000г. с отразен запис за положен в стаж в „А2В Тръкинг България“ АД, на длъжност „шофьор на товарен автомобил“.

Въз основа на представените документи и тяхната оценка, длъжностното лице в дирекция „Пенсии“ е приело от фактическа страна, че заявителят има общ осигурителен стаж положен на територията на Р. Б. и Г.- 39г. 09м. и 02 дни.

С оспореното Разпореждане № [ЕГН]/18 от 04.03.2023г. на длъжностното лице по пенсионно осигуряване е отказано отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на жалбоподателя на основание чл. 68, ал. 1-2, чл. 69б, ал. 2 от КСО и чл. 50 от Регламент на Съвета /ЕО/ № 883/2004г., при навършена възраст – 59 години и 02 месеца и 02 дни и зачетени осигурителен стаж от втора категория труд в размер 15 години, 08 месеца и 04 дни, от трета категория – 11 години, 11 месеца и 24 дни и общ осигурителен стаж, превърнат към трета категория труд на основание чл. 104 от КСО – 31 години, 06 месеца и 29 дни. Сборът от осигурителния стаж и възрастта е 90 точки (90г-09м.-01ден). Потвърден осигурителен стаж на територията на Г. – 08г. 02м. и 09 дни. Сборът от осигурителния стаж и възрастта е 98 точки (98г-11м.-04дни). Прието е, че К. А. М. не отговаря на условията на чл. 69б, ал. 2 от КСО, тъй като няма сбор от осигурителния стаж и възрастта – 100 точки, независимо, че има 15 години положен осигурителен стаж от втора категория.

С жалба с вх. № 1012-21-449 от 16.04.2025г. К. А. М. е оспорил в законоустановения срок Разпореждане № [ЕГН]/18 от 04.03.2025г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване, като с процесното Решение № 2153-21-130/16.05.2025г. на Директора на ТП на НОИ С. - град, жалбата му е оставена без уважение. Претенциите на жалбоподателя са, че неправилно е зачетен осигурителния му стаж, положен в „А2В Тръкинг България“ АД. В мотивите на решението се сочи, че този период е от 18.07.2011г. до 27.06.2016г. на длъжност „шофьор на товарен автомобил“, положен в „А2В Тръкинг България“ АД. Прието е, че не може докаже по категоричен начин, че осигурителния стаж на К. А. М. в „А2В Тръкинг България“ АД на длъжност „шофьор на товарен автомобил“ попада в обхвата на чл. 2, т. 25 от НКТП и по тези съображения решаващият административен орган е приел, че длъжностното лице по „ПО“ правилно е зачело процесния стаж от трета категория труд.

По искане на жалбоподателя в качеството на свидетели са разпитани М. С. В. и Р. Х. К.. Първият свидетел М. В. заявява, че познава К. М. от работата му в „А2В Тръкинг България“ АД. Твърди, че жалбоподателят е работил на длъжност шофьор на тежкотоварен автомобил над 12т. Заявява, че К. не е карал автомобил под 12 тона, тъй като работодателят е нямал автомобили под 12 т. Свидетелят добавя, че е работил там от 2008г. до 2017г. като шофьор на тежкотоварен автомобил. К. от неговото постъпване 2011г. е сменял автомобили, но от 2013г. е карал само един. За периода от 2011г. до 2013г. не може да посочи съответните МПС, но твърди, че жалбоподателят е управлявал тежкотоварен камион над 12 т., понеже собственикът на фирмата е нямал други автомобили.

Свидетелят Р. Х. К. заявява, че познава жалбоподателя, тъй като са работили заедно в „А2В Тръкинг България“ АД, като шофьори на тежкотоварни камиони. Свидетелят е постъпил на работа през 2015г., а К. вече е работил там. През този период той е карал М., бял с работен номер 205. Като товароносимост твърди, че точната композиция са били до 40 т., а ремаркетата полезен

товар 28 т. Заявява, че работодателят не е имал камиони под 12 тона.

При така установеното от фактическа страна, съдът направи следните правни изводи:

Жалбата е подадена в преклузивния срок по чл. 118, ал. 2 от КСО, от надлежна страна по чл. 118, ал. 1 от КСО, срещу подлежащ на оспорване административен акт, поради което е допустима.

По същество, същата е неоснователна по следните съображения:

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материалноправните разпоредби при издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, буква "а" от КСО, разпорежданията за отказ или за неправилно определяне или изменение и за прекратяване на пенсиите, добавките и компенсациите към тях се обжалват пред ръководителя на съответното териториално поделение на НОИ. По силата на чл. 117, ал. 3 от КСО, ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. Предвид тази нормативна уредба и приложената на Заповед № 1712/17.08.2015г. на управителя на НОИ, съдът намира, че оспореното Решение № 2153-21-130/16.05.2025г. е издадено от компетентен орган – директорът на ТП на НОИ – С.-град.

Идентичен извод следва и по отношение на потвърденото с него Разпореждане № [ЕГН]/18 от 04.03.2023г. Съгласно чл. 98, ал. 1, т. 1 от КСО пенсиите и добавките към тях се отпускат, изменят, осъвременяват, спират, възобновяват, прекратяват и възстановяват с разпореждане, издадено от длъжностното лице, на което е възложено ръководството на пенсионното осигуряване в териториалното поделение на Националния осигурителен институт, или други длъжностни лица, определени от ръководителя на териториалното поделение на Националния осигурителен институт. Процесното разпореждане е издадено от Р. Д., надлежно оправомощена със Заповед № 1015-21-247/04.12.2018г. на директора на ТП на НОИ – С.-град.

Оспореното решение, както и потвърденото с него разпореждане, отговарят на изискванията на чл. 117, ал. 3 от КСО и чл. 59, ал. 2 от АПК. Противно на оплакването в жалбата, решението на директора на ТП на НОИ е подробно мотивирано, като в него са изложени ясни и конкретни правни и фактически основания за издаването му. Не се констатира нарушение на административнопроизводствените правила.

По приложението на материалния закон:

По делото няма спор, че към датата на подаване на заявлението – 06.11.2024г. жалбоподателят е навършил възраст 59 години 02 месеца и 02 дни.

На основание чл. 68 ал.1-2 от КСО право на пенсия за осигурителен стаж и възраст през 2024г. се придобива от мъжете при навършване на 64 години и 07 месеца и 39 години и 06 месеца положен осигурителен стаж.

На основание чл. 69б, ал. 2 от КСО право на пенсия за осигурителен стаж и възраст през 2024г. се придобива от лицата които са работили 15 години при условията на втора категория, ако отговарят на изискванията за сбор от осигурителния стаж и възрастта - 100, но не по-рано от 59 години и 02 месеца навършена възраст за мъжете.

Спорът между страните е концентриран върху една от посочените по-горе кумулативни предпоставки - наличието на 15 години осигурителен стаж при втора категория труд, като по-конкретно за установяване на това обстоятелство спорният въпрос пада върху категорията труд, положен от жалбоподателя за периода от 18.07.2011г. до 27.06.2016г. на длъжност „шофьор на товарен автомобил“, при осигурителя „А2В Тръкинг България“ АД. Жалбоподателят претендира,

че същият следва да бъде признат при условията на втора категория труд, а от страна на ответника е зачетен като такъв от трета категория.

В случая доколкото от жалбоподателя се твърди, че през спорния период същият е полагал труд като шофьор на товарен автомобил, а това се установява и от приложенияте по делото доказателства, то следва да се имат предвид разпоредбите на чл. 53а от отменения ПКТП, които всъщност са преповторени и в чл. 2, т. 25 от действащата Наредба за категоризиране на труда при пенсиониране (НКТП), според които трудът на шофьорите на товарни автомобили с товароподемност 12 и повече тона при пенсиониране се зачита от втора категория. В тази насока и за да е налице признаване на осигурителния стаж за такъв от втора категория труд на посочените основания е необходимо да е установено, че трудовата функция на съответното лице е включвала изпълнение на длъжността шофьор на товарен автомобил с товароподемност 12 и повече тона на пълно работно време, или на повече от половината законоустановено работно време (в този смисъл чл. 4 от Инструкция № 13/31.10.2000г. за прилагане на НКТП).

Административният орган е съобразил и нормата на чл. 40, ал. 1 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС), според която осигурителният стаж се установява с данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО, с трудови, служебни, осигурителни книжки и с документ по утвърден образец. При това изброяване законодателят не е отдал привилегировано значение на едни от посочените документи за сметка на други. Същевременно чл. 40, ал. 3 от НПОС изрично регламентира, че документите по ал. 1 се издават въз основа на ведомости за заплати, други разходооправдателни документи и договори за възлагане на труд, което ще рече, че при редовно и надлежно водена трудова книжка съдържащата се в нея информацията относно трудовоправния статус на лицето не е необходимо да се потвърждава паралелно и с документите, въз основа на които тя е попълнена. Действително, според чл. 347 от Кодекса на труда (КТ) предназначението на трудовата книжка изрично е определено като официален удостоверителен документ за вписаните в нея обстоятелства, свързани с трудовата дейност на работника или служителя. В случая обаче в представената трудова книжка липсва съществена и особено значима информация за правилното и законосъобразно определяне на категорията на труда - именно долната граница на товароподемността на товарния автомобил, управляван от К. М., който е законодателният критерий за квалифициране на положения труд от втора или от трета категория. Това не навежда извод, че трудовата книжка е нередовно водена, доколкото тя съдържа регламентираните в относимата редакция на чл. 349, ал. 1 от КТ реквизити, сред които не попада решаващата в казуса информация за товароподемността.

От друга страна, направеното записване в представената трудова книжка относно осигурителния стаж на жалбоподателя не е достатъчно за установяване на категорията на полагания от него труд. В трудовите книжки не се съдържат данни за осигурителния доход и за внесените или дължими осигурителни вноски, откъдето би могло да бъде преценено за коя категория труд е осигуряван жалбоподателят. Освен това условията на труда, каквито в случая са товароподемността на управлявания от жалбоподателя автомобил, несъмнено следва да бъде удостоверена с нарочни първични документи, сред които са посочените в чл. 40, ал. 3 от НПОС ведомости за заплати, други разходооправдателни документи и договори за възлагане на труд. В случая доказателствената тежест за установяване на осигурителния стаж и осигурителния доход пада върху жалбоподателя, който не съумя да докаже фактите, на които се позовава.

Горното от своя страна води до необходимостта от доказване в административното производство на конкретната товароподемност на товарния автомобил, управляван от М. в процесния период, и с други документи. По правилото на чл. 2 от НПОС заявителят на правото на пенсия за осигурителен стаж и възраст има задължението да представи документи за осигурителен (трудов)

стаж и осигурителен доход. В негова тежест е да представи и документи, удостоверяващи категорията на положения от него труд, а това в случая не е направено. Пенсионният орган не е длъжен служебно да събира доказателства, за да установи товароподемността на управлявания от заявителя автомобил и оттам - категорията на труда. Въпреки това, от ответната администрация са положени в пълен обем усилия за набавяне на такива – изискано е от отдел „Осигурителен архив“ при ТП на НОИ- С. град/ ТП на НОИ – [населено място] да бъде извършена проверка и да бъдат предоставени доказателства, че за оспореният период, лицето е полагало труд от втора категория-доказателства за осигурителна вноска, заповед за назначаване или други доказателства, доказващи вида и товароподемността на превозното средство. Въпреки проявената активност, проверка от отдел „Осигурителен архив“, са предоставени копия от трудови договори, видно от които не е вписана товароподемността на управляваното от лицето превозно средство.

От събраните гласни доказателствени средства също не може да се направи извод, че по занятие М. е управлявал единствено товарен автомобил над 12 тона, а следователно и за категорията на полагания от него труд в процесния период, който извод да опровергае фактите и правните изводи в оспореното решение. Следва да се посочи, че с разпоредбата на чл. 104, ал. 10 КСО е налице забрана да се установяват с гласни доказателства вида, марката, модела и товароносимостта на управлявания от жалбоподателя автомобил, поради което настоящата съдебна инстанция не кредитира показанията на свидетелите за установяване обстоятелството какъв автомобил е управлявал жалбоподателя. Освен това, както вече се каза по-горе, за доказване на фактическите твърдения на жалбоподателя, би следвало да се ангажират не свидетелски показания, а надлежни документи като писмени доказателства, удостоверяващи тези факти - пътни листи, товарителници и други книжа, от които може да се установи видът и тонажът на автомобилите, шофирани от жалбоподателя за съответния период.

По делото е приложено писмо от отдел „Пътна полиция“, в която се сочи, че с рег. [рег.номер на МПС] , за периода от 18.07.2011г. до 27.06.2016г. е регистриран влекач М. ТГХ, с технически допустима максимална маса над 12 тона, но съдът намира, че в съдебното производство не е доказано, че жалбоподателят е управлявал този конкретен тежкотоварен автомобил през процесния период. В случая недоказано остава същественото обстоятелство дали установения товарен автомобил е бил управляван от жалбоподателя. В рамките на съдебното производство не се представени писмени доказателства (заповеди за назначаване и преназначаване, или допълнителни споразумения, заповеди за възлагане превоз, или пътни листове и товарителници и изобщо каквито и да било документи в тази връзка), които да сочат, че оспорващият е управлявал цитираното в справката МПС, собственост на горепосочения осигурител.

Правилно не е зачетен като втора категория трудът, положен от жалбоподателя през периода 18.07.2011г. до 27.06.2016г. на длъжност „шофьор на товарен автомобил“, при осигурителя „А2В Тръкинг България“ АД. В този смисъл е и трайната съдебна практика на ВАС: Решение № 4833 от 15.04.2021г. на ВАС по адм. д. № 1896/2021г., VI о., Решение № 803 от 21.01.2021г. на ВАС по адм. д. № 8016/2020г., VI о., Решение № 13569 от 13.12.2024г. по адм. д. № 4882/2024г., VI отд. на ВАС и др.

Изложените дотук съображения, обосновават крайния извод за законосъобразност на оспореното Решение № 2153-21-130/16.05.2025г. на Директора на ТП на НОИ С. - град, с което е оставена без уважение жалба вх. № 1012-21-449/16.04.2025г. от К. А. М. срещу Разпореждане № [ЕГН]/18 от 04.03.2023г. на длъжностното лице по пенсионно осигуряване, като неоснователна. По тези съображения жалбата следва да бъде отхвърлена.

По изложените съображения съдът намира, че решението е законосъобразно, поради което е дължимо отхвърляне на жалбата.

С оглед изхода на делото, претенцията за присъждане на юрисконсултско възнаграждение в полза на ответника се явява основателна. На основание чл. 143, ал. 3 АПК на ответника се дължат сторените и своевременно поискани разноси за юрисконсултско възнаграждение, които на основание чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ съдът определя в размер на еуровата равностойност на 200 лв., а именно 102.26 евро.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд – София град, Трето отделение, 55-ти състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на К. А. М. срещу Решение № 2153-21-130/16.05.2025г. на Директора на ТП на НОИ С. - град, с което е оставена без уважение жалба вх. № 1012-21-449/16.04.2025г. от К. А. М. срещу Разпореждане № [ЕГН]/18 от 04.03.2023г. на длъжностното лице по пенсионно осигуряване, като неоснователна.

ОСЪЖДА К. А. М., ЕГН [ЕГН], да заплати на ТП на НОИ С. - град съдебни разноси по делото в размер на 102.26 /сто и две евро и 26 цента/ евро, съответстващи на 200 /двеста/ лева.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен съд.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: